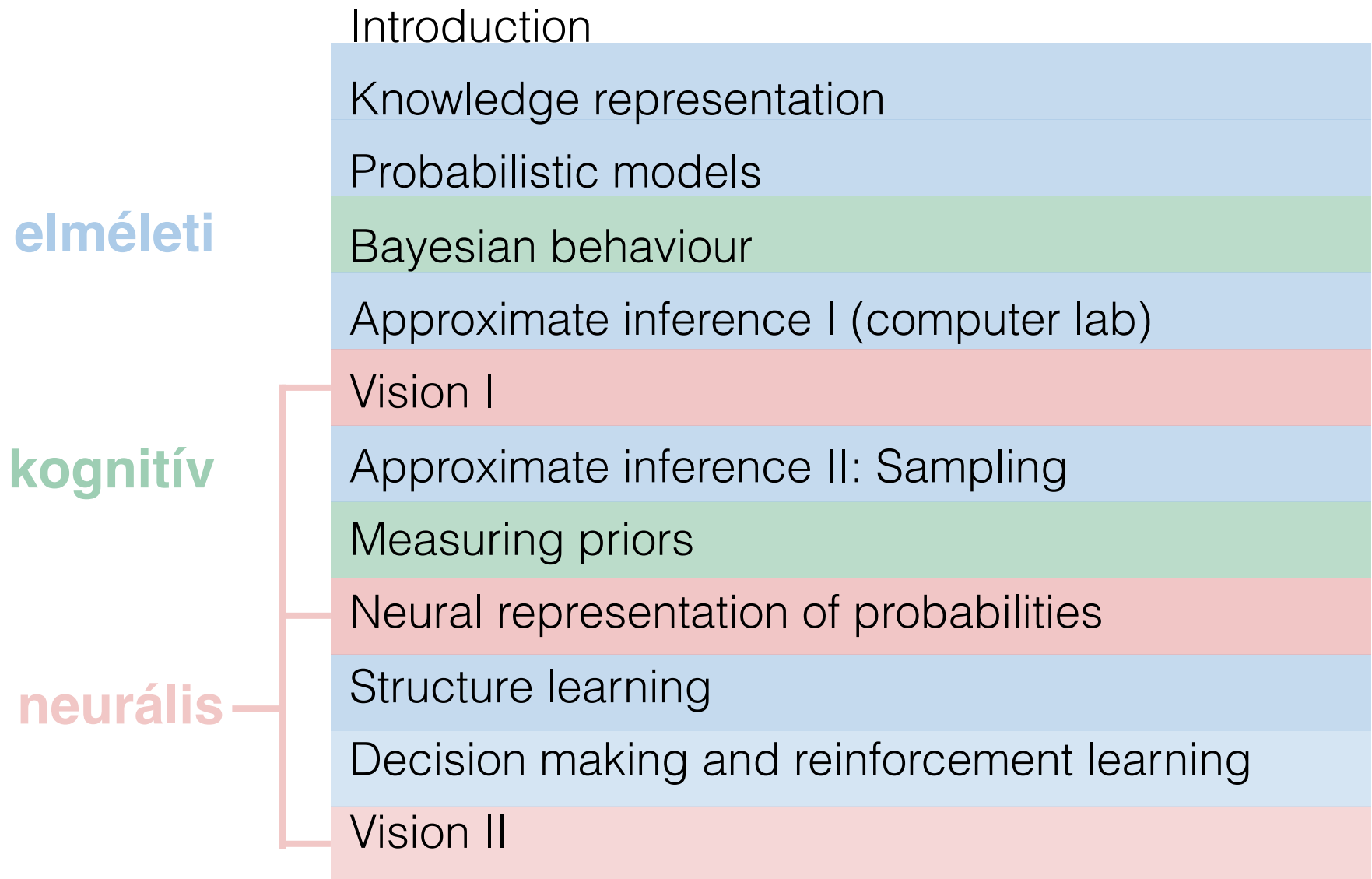

Megerősítéses tanulás

érzékelés

**percepció
(észlelés)**

jelenlegi
megfigyelésből
kikövetkeztetett
információ

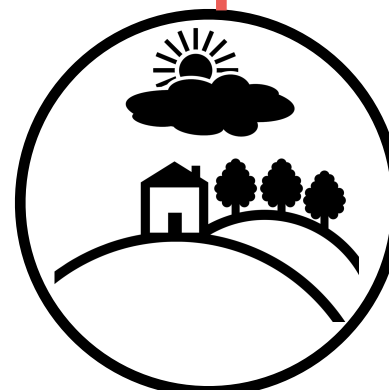
világ tanult
szabályosságai

múltbeli
események

döntéshozás → izomvezérlés

cselekvés

környezet

The Big Program of the Brain

```
function MotorOutput = Brain(SensoryInput)

if (Dead ~= 1)
    for i = 1: NumSenses
        ExtractedFeatures(i) = ProcessSense(i, SensoryInput);
    end
    WorldModel = UpdateWorldModel(ExtractedFeatures, InternalState);
    MotorOutput = GenerateAction(WorldModel);
end
```

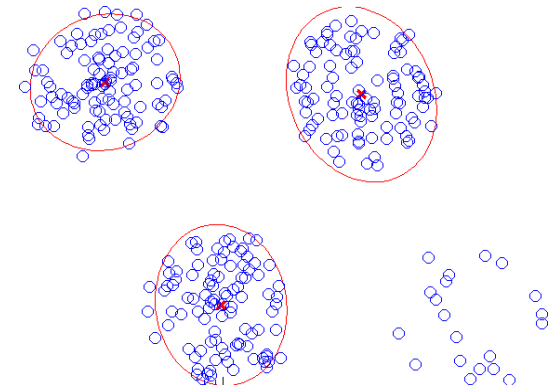
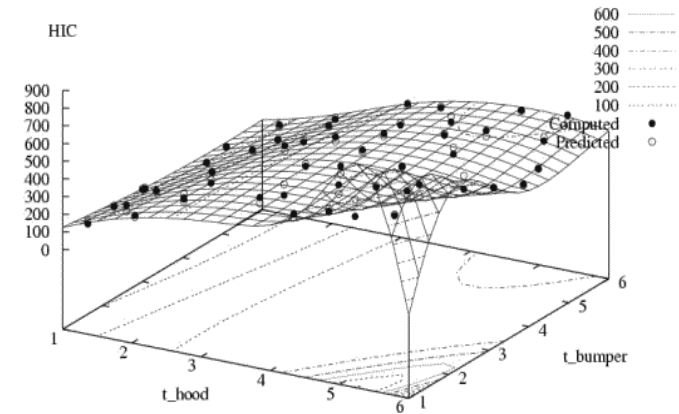

Hogyan építsünk döntési modellt az érzékelési modellre?

- Választanunk kell egy optimalizálandó célváltozót - ezt hívjuk jutalomnak (reward)
- A motoros kimenetet véges mennyiségű fix cselekvésként modellezük, amelyek módosítják a környezetet
- Az érzékelési model látens változóira adott megfigyelés mellett következtetett értékek kombinációja a környezet (érzékelte) állapota
- Ki kell találnunk, hogy a környezet mely állapotában mely cselekvést válasszunk

A tanulás alapvető típusai

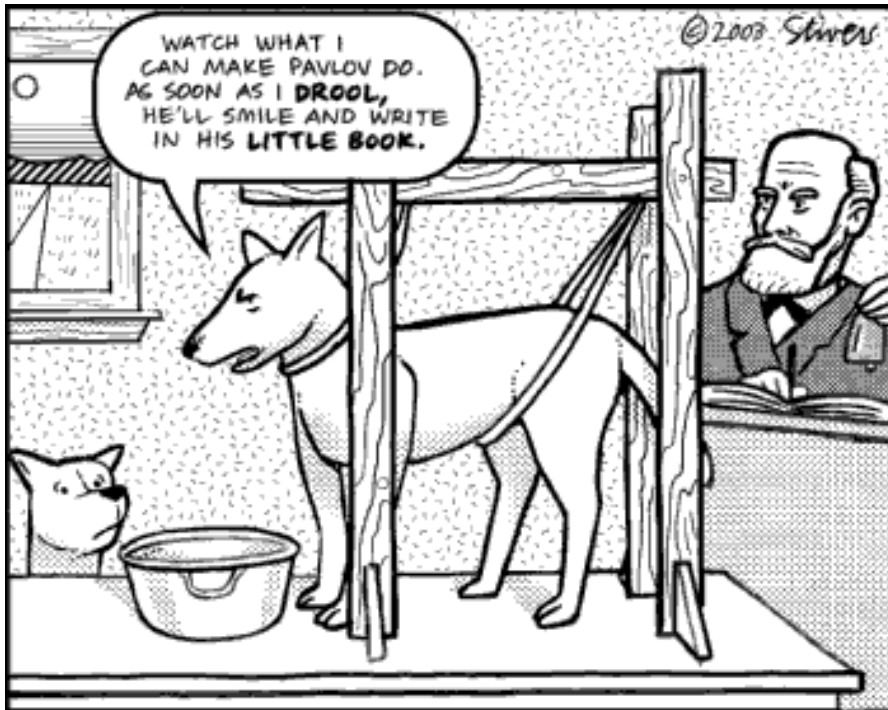
- Felügyelt
 - Az adat: bemenet-kimenet párok halmaza
 - A cél: függvényapproximáció, klasszifikáció
- Megerősítéses
 - Az adat: állapotmegfigyelések és jutalmak
 - A cél: optimális stratégia a jutalom maximalizálására
- Nem felügyelt, reprezentációs
 - Az adat: bemenetek halmaza

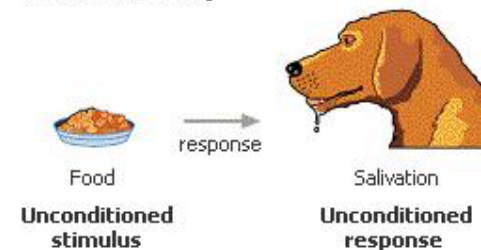
A jutalom előrejelzésének tanulása

Pavlovi - klasszikus kondicionálás

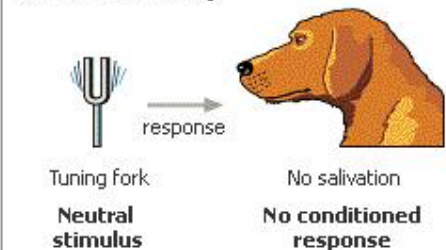
- csak az állapotok értékét tanuljuk, cselekvés nincs

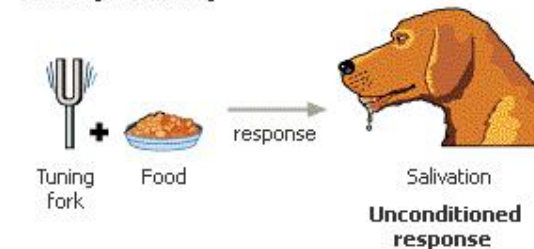
1. Before conditioning

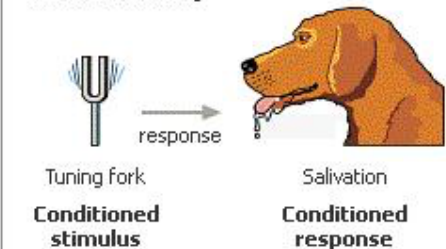
2. Before conditioning

3. During conditioning

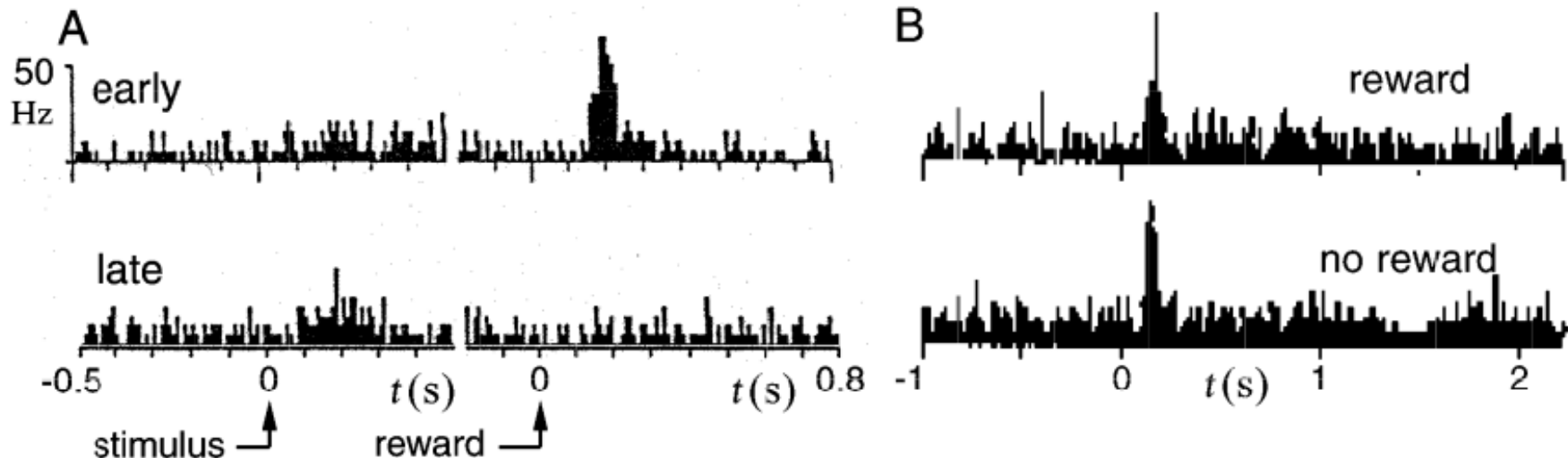
4. After conditioning

operáns kondicionálás

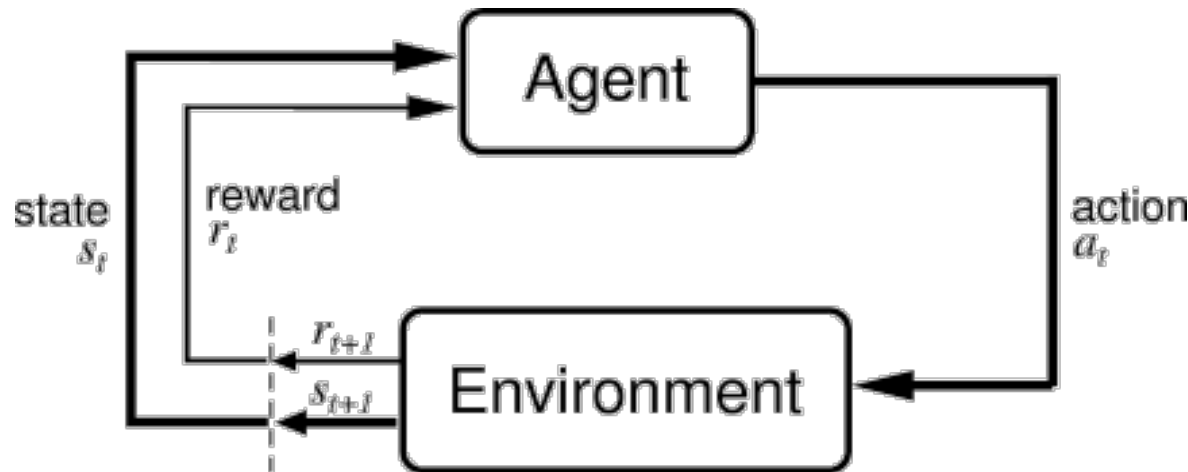
- a cselekvések határozzák meg a jutalmat

A jutalom kódolása az agykéregben

- Egyes dopamintermelő neuronok a majom agykérgében a jutalom és egyes környezeti változók között tanult kapcsolat alapján tüzelnek
- Az aktivitás a meglepetés mértékével és előjelével arányos

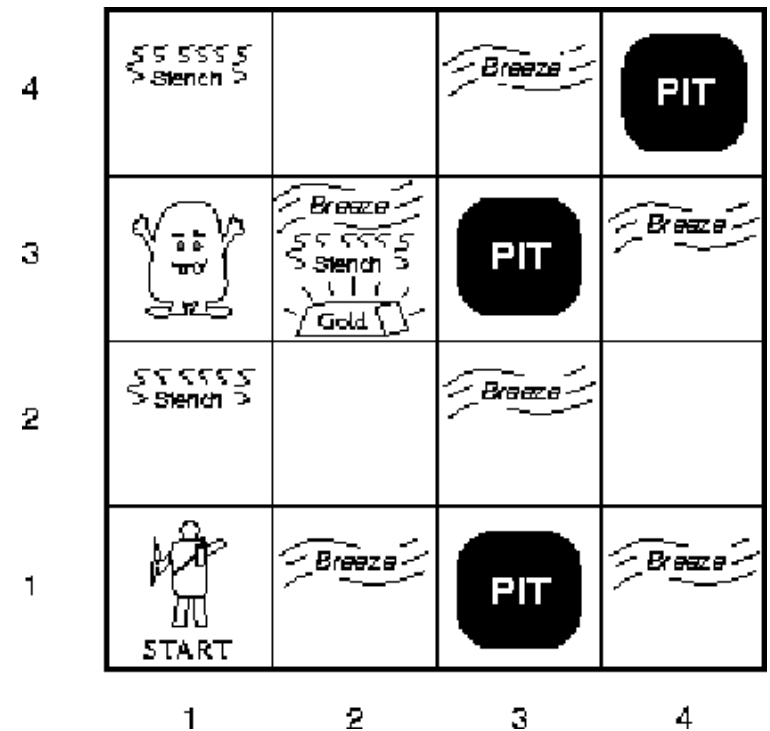
Az ágens-környezet modell

- Ágens: a tanulórendszer
- Környezet: minden, amit nem belsőleg állít elő
- Bemenet: aktuális állapot, jutalom
- Kimenet: cselekvés

Állapotok értékének tanulása

- Legegyszerűbb eset: véges mennyiségű állapotból áll a környezet
- minden állapot, s , a mentális modeltől kikövetkeztetett érték kombinációja (pl. vehetjük az *a posteriori* legvalószínűbb értékeket)
- minden állapothoz hozzárendelünk egy értéket, $V(s)$, amely az állapot kívánatosságát kódolja
- minden döntés után, t időpillanatban, frissítjük az állapotértékek becslését a korábbi becslések és az aktuális jutalom alapján
- intuíció: egy állapot értékét meghatározza az abban kapható jutalom és a belőle kevés cselekvéssel elérhető további állapotok értéke

Russell & Norvig, 1995

$$V_{t+1}(s_t) = V_t(s_t) + \alpha [r_{t+1} + \gamma V_t(s_{t+1}) - V_t(s_t)]$$

A jutalom hosszútávú maximalizációja

- Összesített jutalom: valamilyen becslést kell alkalmazni a jövőre nézve
- Különbség a felügyelt tanulástól: egyiknél azt tudjuk, hogy a képtérben milyen messze vagyunk az optimálistól, a másiknál arra kapunk egy becslést, hogy a paramétertérben mennyire térünk el az optimálistól

Temporal Difference tanulás

- A predikciós hibából tanulunk
- Az aktuálisan meglátogatott állapot értéke az előzőleg meglátogatottét önmagához hasonlóbbá teszi
- Korábban meglátogatott állapotokra is visszaterjeszthetjük a változtatást

$$V_{t+1}(s_t) = V_t(s_t) + \epsilon [r_{t+1} + \gamma V_t(s_{t+1}) - V_t(s_t)]$$

Modellalapú és modell nélküli RL

- Ha tudjuk az állapotok értékét, stratégiát kell alkotnunk a kiválasztandó cselekvésekre
 - Ehhez tudnunk kell, melyik cselekvés melyik állapotba visz át (milyen valószínűséggel)
 - Ezt is tanulhatjuk tapasztalatokból
 - Vagy tanulhatjuk közvetlenül állapot-cselekvés párok értékét
- Modell nélküli vagy Q-learning
 - több paramétere van, de gyorsabban tudunk számolni vele

$$Q_{t+1}(s_t, a_t) = Q_t(s_t, a_t) + \epsilon \left[r_{t+1} + \gamma \max_a Q_t(s_t + 1, a) - Q_t(s_t, a_t) \right]$$

Exploration vs. exploitation

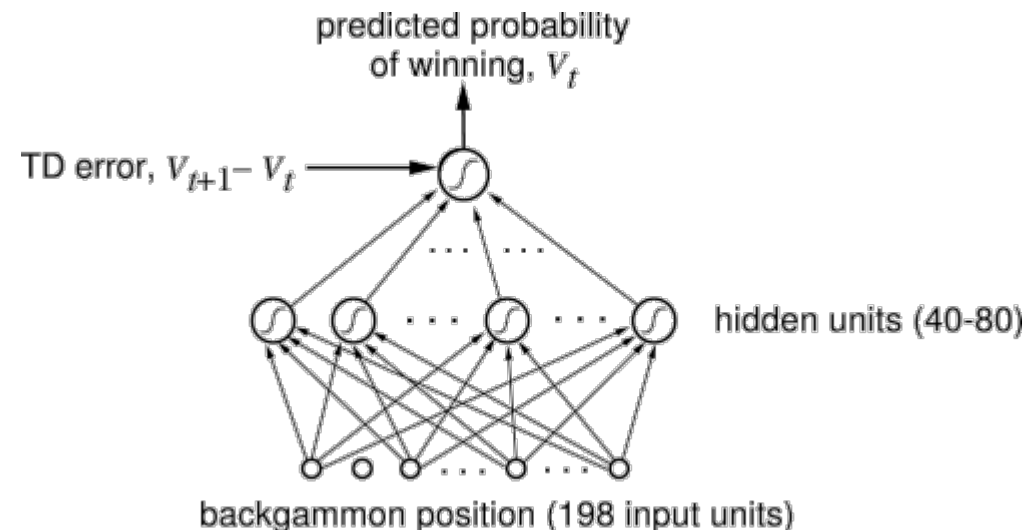
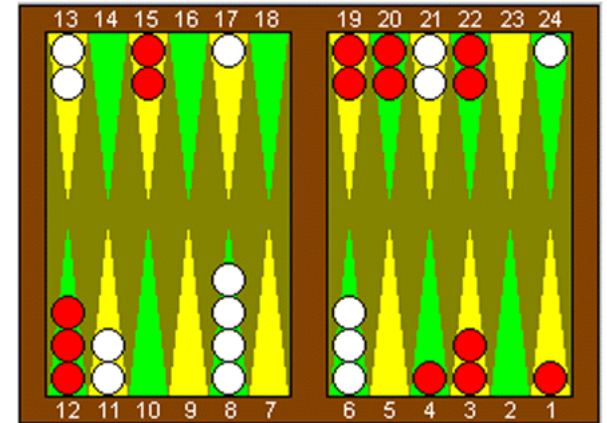
- Amikor még keveset tudunk a környezetről, nincs értelme az első jutalomhoz vezető cselekvéssort ismételni a végtelenségig
- Amikor többet tudunk, akkor viszont érdemes a lehető legjobb stratégiát alkalmazni folyamatosan
- Szokásos megoldás: próbálkozzunk véletlenszerűen az elején, és fokozatosan emeljük a legjobbnak becsült cselekvés választásának valószínűségét

Az állapotérték-függvény reprezentációja

- Ha nincs olyan sok érték, használhatunk táblázatot
- Nagy illetve esetleg folytonos állapotterekben
 - csak az állapotváltozókat tudjuk közvetlenül reprezentálni, nem az összes lehetséges érték-kombinációt
 - általánosítanunk kell olyan állapotokra, amiket sosem látogattunk meg korábban
 - a többrétegű neurális hálózatok alkalmasak mindkét probléma megoldására
 - mivel ezek tanításához szükséges egy elvárt kimenet minden lépésben, ezt a TD algoritmus predikciós hibájából kell megalkotnunk

TD tanulás neurális hálózattal

- Gerald Tesauro: TD-Gammon
 - Előrecsatolt hálózat
 - Bemenet: a lehetséges lépések nyomán elért állapotok
 - Kimenet: állapotérték (nyerési valség)
- Minden lépésben meg kell határozni a hálózat kimeneti hibáját
 - Reward signal alapján
- Eredmény: a legjobb emberi játékosokkal összemérhető

TD neurális reprezentációval

- Prediction error felhasználása a tanuláshoz
- Az állapotérték frissítése neurális reprezentációban:

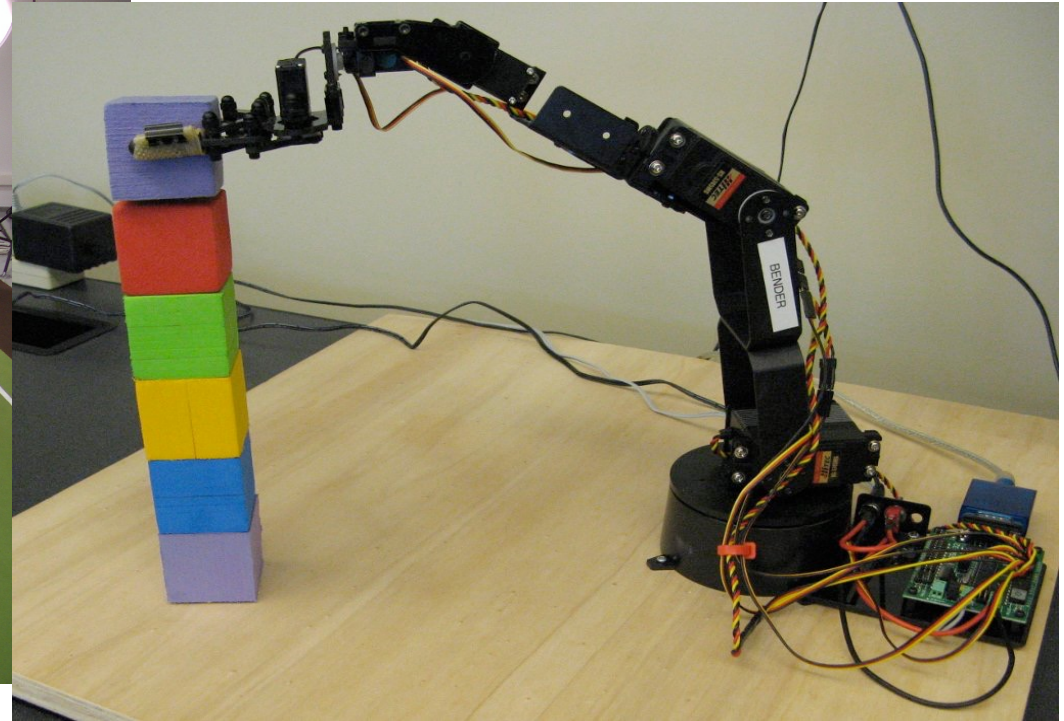
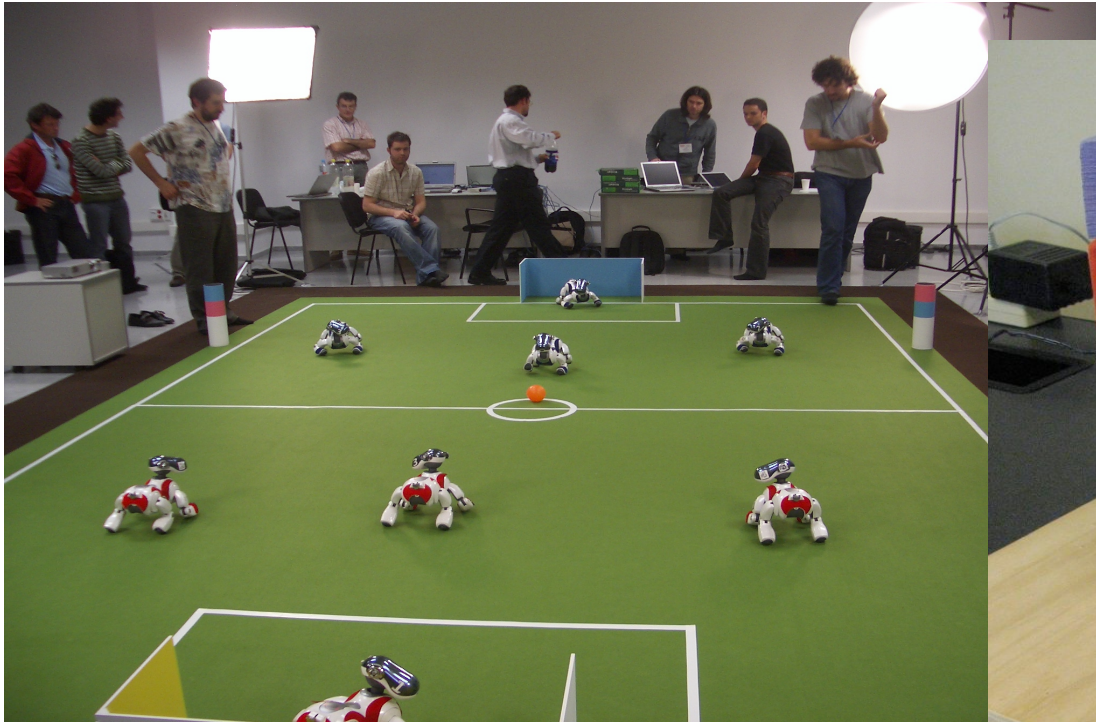
$$w(\tau) \leftarrow w(\tau) + \varepsilon \delta(t) u(t - \tau) \quad \delta(t) = \sum_t r(t + \tau) - v(t)$$

- A prediction error kiszámítása
 - A teljes jövőbeli jutalom kellene hozzá
 - Egylépéses lokális közelítést alkalmazunk

$$\sum_t r(t + \tau) - v(t) \approx r(t) + v(t + 1)$$

- Ha a környezet megfigyelhető, akkor az optimális stratégiához konvergál
- A hibát visszaterjeszthetjük a korábbi állapotokra is

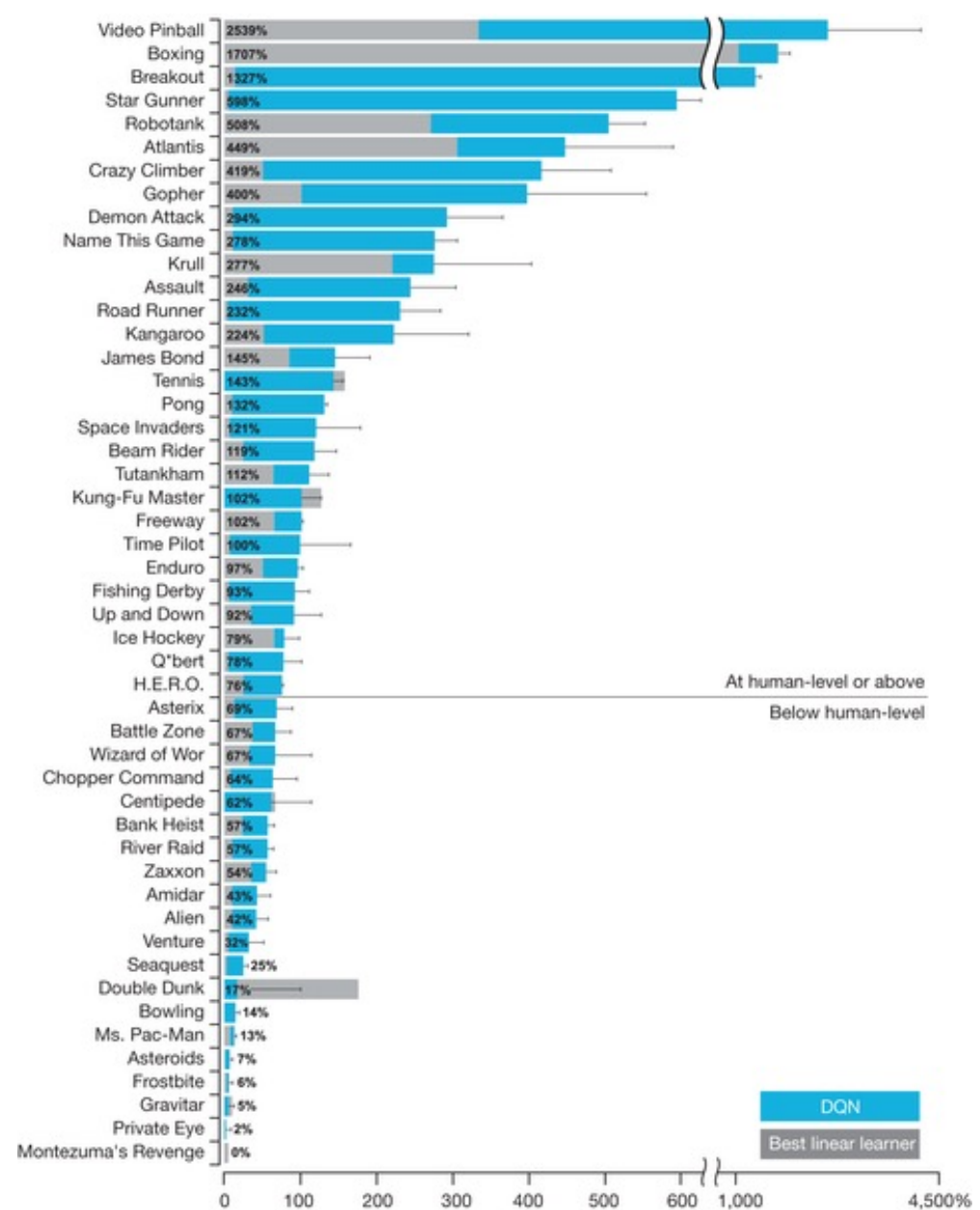
Fizikai mozgás

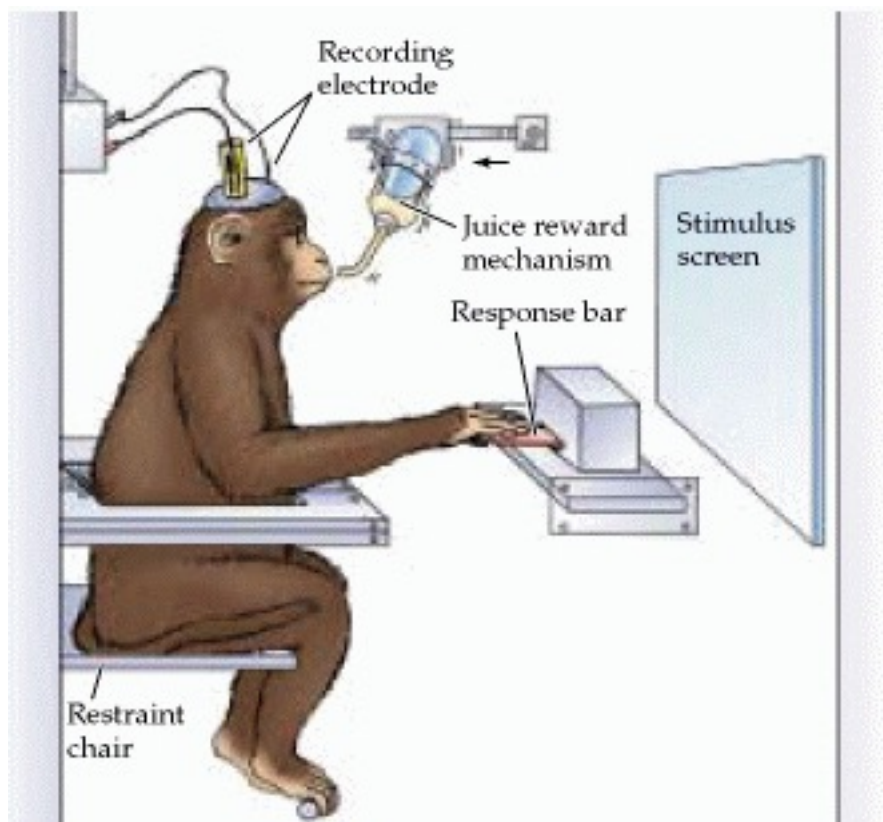
Számítógépes játékok tanulása

- reinforcement learning + deep networks
- megfigyelés: a képernyő pixelei + pontszám

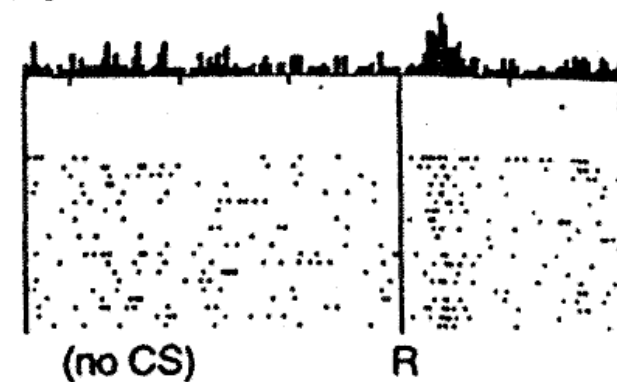
Mnih et al, 2015

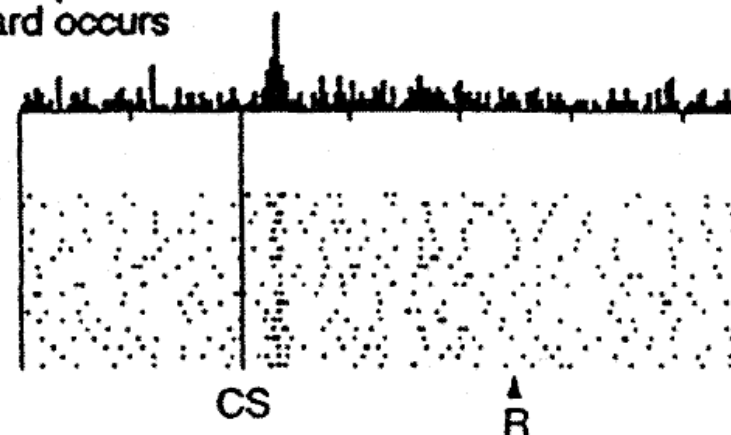
A jutalom reprezentációja a agyban

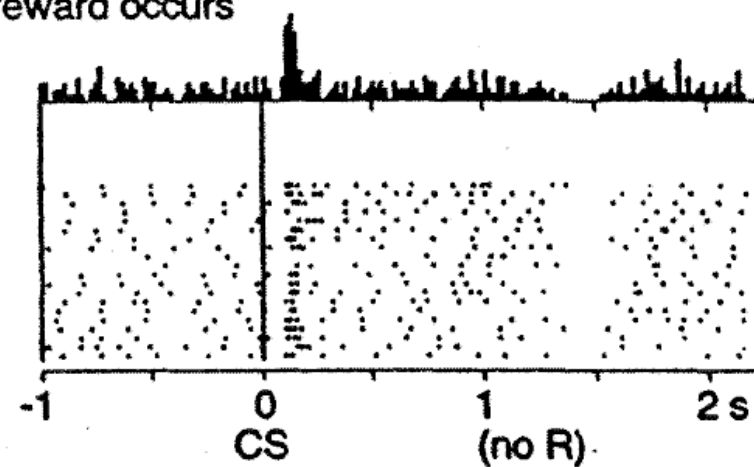
No prediction
Reward occurs

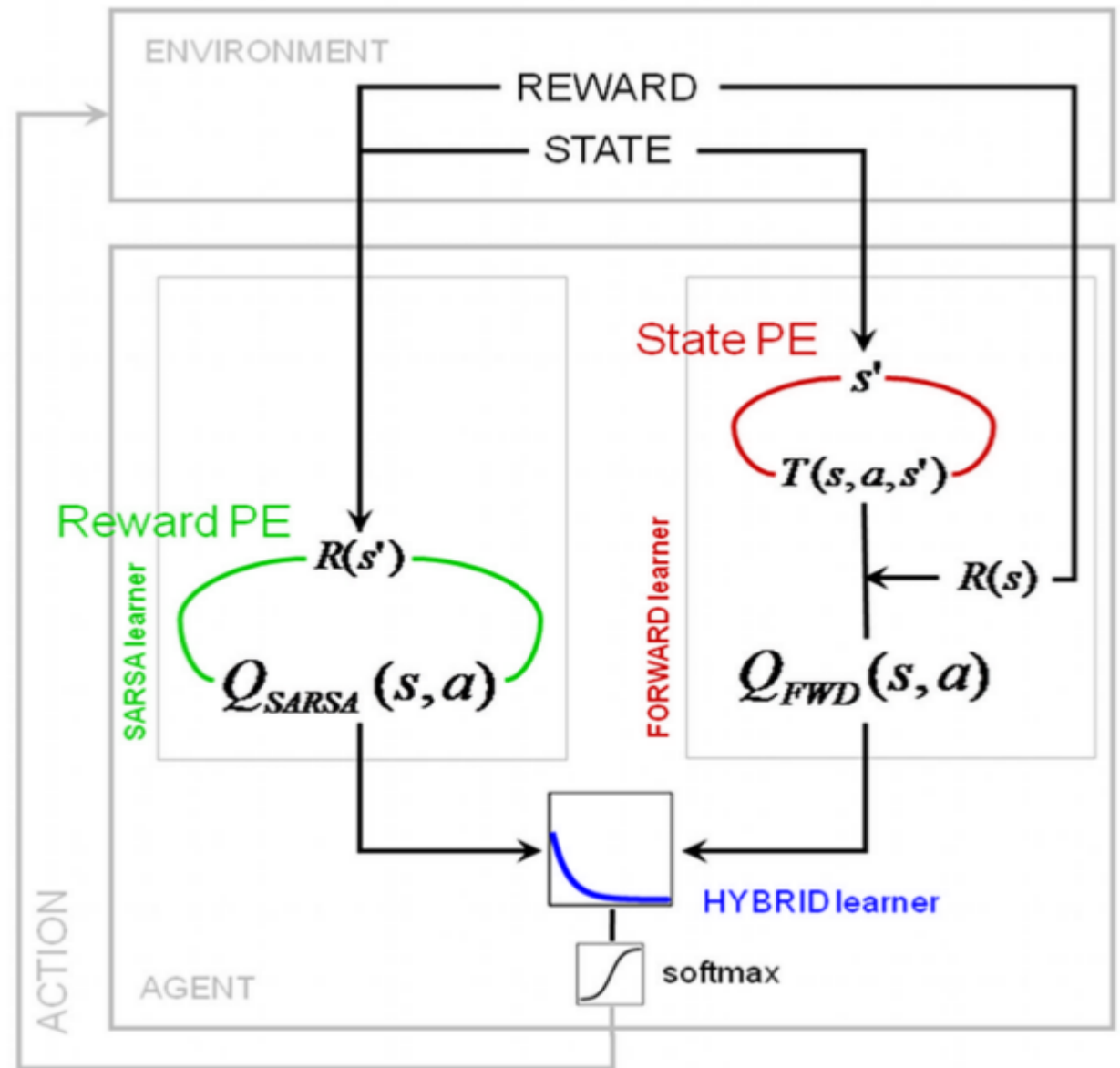
Reward predicted
Reward occurs

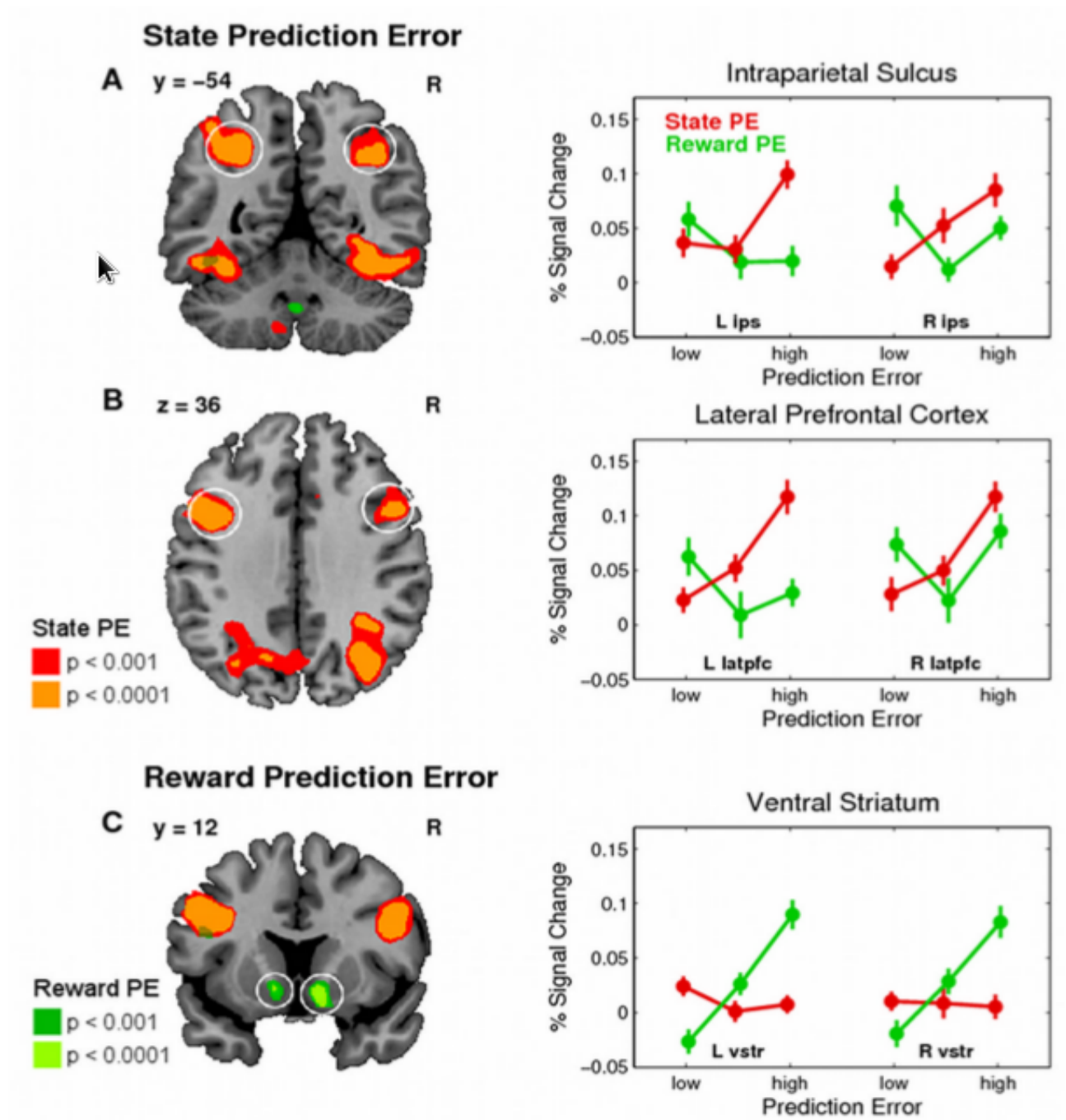
Reward predicted
No reward occurs

- Glascher, Daw Dayan, O'Doherty, *Neuron*, 2010.
- Modellalapú és modell nélküli algoritmusok
predikciós
hibájával
való korreláció

- fMRI eredmények

HF

- Add meg a kincskeresős játékhoz tartozó állapot- és cselekvésteret
- Valósítsd meg valamilyen programnyelven az ágens és a környezet szimulált interakcióját
- Q-learning segítségével tanuld meg, melyik állapotban melyik cselekvés a leghasznosabb
- Eredményedet ábrákkal illusztráld

